

Hoog(geëerd) arctisch bezoek: de Ross' Meeuw

Ferdy Hieselaar

Zaterdag 21 november 1992 kwam ik na een tennispartij niets-vermoedend thuis. Op mijn antwoordapparaat bleek een boodschap ingesproken te zijn: "Hoi Ferdy, met Hans (Groot). Het is niet helemaal zeker, maar ik bel het voor de zekerheid toch maar even door. Ik hoorde van een claim van een Ross' Meeuw bij IJmuiden. Er werd ook niet bijgezegd waar, in de haven, langs de pier of op de strandvlakte. Als je op tijd thuis bent kunnen we misschien nog een snelle actie ondernemen." Met lichte onrust snelde ik naar de telefoon toen het tweede bericht afgespeeld werd: "Hoi Ferdy, met Berry (van der Hoorn). Er zit een Ross' Meeuw bij de Zuidpier. Doei!" Met gegroeide spanning wilde ik de telefoon oppakken, toen het derde bericht kwam: "Hallo Ferdy, met Fred (Cottaar). Bij de Zuidpier is een Ross' Meeuw ontdekt en hij zit er nog." Onder hoogspanning snelde ik, na nog enkele vogelaars gebeld te hebben, naar de Zuidpier, die ik in recordtijd bereikte. Daar bleek dat de vogel bij de punt van de pier de zee opgevlogen was, maar zich vanaf de punt nog wel liet zien. Er zat gezien het verslechterende weer en de daardoor eerder invallende duisternis niet veel anders op dan de drie kilometer in galop (na enkele honderden meters al overgaand in een gematigd drafje) af te leggen. Vogelaars waarmee ik normaliter een tijdje zou keuvelen, werden nu, vluchtig groetend en vragend: Zit ie er nog?, voorbijgesneld en zelfs een Kuifaalscholver moest het doen met tien seconden om de determinatie zeker te stellen. Bij de punt aangekomen bleek er veel belangstelling voor de vogel te bestaan: ik moest het met minder dan 1 m² vrije kijkruimte doen, maar toch lukte het mij de Ross' Meeuw in de verte waar te nemen. Zo had ik mij de derde Ross' Meeuw voor Nederland en mijn eerste toch niet voorgesteld: een in de verte vliegend meeuwtje met als enige zichtbare kenmerken de lange, dunne vleugels, de donkere vleugelonderkant, de witte wigvormige staart en een dansende vlucht. Moe en redelijk voldaan aanvaardden de laatste vogelaars in het donker en in de regen de verre terugreis naar de vaste wal, uitgezwaaid door een voorbijvliegende Kuifaalscholver.

Zondag de 22e kregen de deelnemers aan de succesvolle vervolgcursus van onze VWG tijdens de Pierexcursie onder leiding van Evert van Huijssteeden en mij de mogelijkheid om hun dwaalgastenlijst te starten cq. uit te breiden. Zonder al te hoge verwachtingen kwamen we bij het hek en hoorden dat de vogel wel

gezien was, maar weggevlogen was. Een horde vogelaars spoedde zich al naar de punt om daar hun geluk te beproeven. Zeer cool bleef onze groep bij het hek om op het strand staande Drie-teenmeeuwen te bekijken; we waren tenslotte op cursusexcursie en niet op dwaalgastenjacht (en ik had hem natuurlijk al gezien!). Na een tijdje scande ik de andere kant van de pier even af en ik riep vrijwel meteen: "Hè, wat is dit nu? Shiiit, dat is hem! Hij vliegt hier vlakbij!" De Ross' Meeuw kwam direct vlak langs onze groep vliegen en liet zich echt schitterend bekijken. Nu konden we ook duidelijk zien dat het een 2e winter vogel betrof, een in de literatuur nog vrijwel onbeschreven klee. Dit was te zien aan de zwarte vlekjes op de dekveren, die een dun, onderbroken lijntje over de vleugel vormden. Ondertussen bleek de horde vooruitgesnelde vogelaars pas langzaam door te hebben dat de meeuw zich zeer mooi bij het hek liet bekijken. Langzaam kwam er een gestage stroom lopende en hollende vogelaars op gang terug richting het hek.

De derde Ross' Meeuw voor Nederland en de eerste voor onze regio. Soms verbleef de vogel ook op het strand bij de pier. Mooi is zijn bolle voorkomen te zien. Foto: Piet Munsterman.

De vogel liet zich echter niet zo gemakkelijk vangen en was weer verdwenen, voordat de meeste vogelaars hem gezien hadden. De brij vogelaars kwam weer op gang richting de punt van de pier en onze excursiegroep volgde, onderwijl didactisch geheel verantwoord onder andere de verschillen tussen Aalscholver en Kuifaalscholver bestuderend aan de hand van twee Kuifaalscholvers op de pier op een afstand van enkele meters. Ook konden de deelnemers verschillende kleden van dichtbij vliegende Dwerg- en Drieteenmeeuwen bewonderen.

Op de weg terug richting strand kwam het bericht door dat de Ross' Meeuw nu op de strandvlakte zat. Het logisch gevolg was nu natuurlijk een weer zenuwachtig terugsnellende hoop vogelaars. De vogelaars die echter met overleg handelden en rustig terugliepen kregen echter weer gelijk. De vogel bleek van het strand opgevlogen en kwam weer schitterend dichtbij langsvliegen, zodat we hem weer perfect konden bestuderen. Na een Rosse Franjepoot vlak onderaan de voet van de pier en weer een weergaloze show van de nogmaals vlak langsvliegende en foeragerende Ross' Meeuw was het voor de cursusdeelnemers wel voldoende geweest.

Voor de Ross' Meeuw kennelijk ook, want deze liet zich verder deze dag niet meer zien, dit tot grote spijt van de iets later (te laat!) opgestane vogelaars en de vogelaars, die iets té cool eerst stookpieten geteld hadden en iets te quasi-nonchalant over het strand aan kwamen lopen.

De volgende dagen liet de Ross' Meeuw zich elke dag op onregelmatige tijden, soms lang, soms kort, zien. Hij vloog zowel langs de Zuidpier als bij de Noordpier en net buitengaats of vloog boven het strand of zat op het strand. Op donderdag 26 november zat hij zelfs lange tijd in de haven van IJmuiden. Ook deze dagen was er een grote toeloop van vogelaars, die deze buitenkans maar te graag benutten. Ook de fotografen konden hun lol op: in tijgersluisgang over het natte strand, verrekijkers vol zand en dergelijke. Van de pers was er ook de nodige aandacht, hetgeen onder andere leidde tot een artikel-tje in het Algemeen Dagblad op vrijdag.

Helaas voor veel weekendvogelaars was de vogel na vrijdag 27 november niet meer te vinden bij de Zuidpier. Een onbevestigde waarneming bij Egmond aan Zee enkele weken later doet vermoeden dat de vogel nog ergens in de buurt rondzwerft. Gezien de slechte toestand waar de vogel zich in bevond (geheel versleten armpennen en olie op het verenkleed) kan hij echter ook heel goed vrijdag "van ons heen zijn gegaan".

Als laatste wil ik de ontdekker van deze Ross' Meeuw, Dirk Moerbeek, nog bedanken voor de gave uurtjes die hij mij en vele anderen met de perfecte ontdekking van deze schitterende vogel bezorgd heeft!